

คำวินิจฉัยของ นายปรีชา เถลิมวณิชย์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๗/๒๕๔๘

วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๔๘

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคแรงงาน

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๔๘ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคแรงงาน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องได้ความว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคแรงงานเป็นพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๗ ซึ่งพรรคแรงงานจะต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป อย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาค ตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ภายในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๘ อันเป็นวันครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคแรงงาน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕

พรรคแรงงานได้แจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๑ จังหวัดหนองบัวลำภู และที่ ๒ จังหวัดกระบี่ เพียง ๒ สาขา และปรากฏว่าเอกสารยังไม่ครบถ้วน นายทะเบียนพรรคการเมืองได้แจ้งให้หัวหน้าพรรคแรงงานแก้ไขและจัดส่งเอกสารเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดตั้งสาขาพรรคแรงงานทั้งสอง แต่พรรคแรงงานไม่ดำเนินการตามคำสั่งของนายทะเบียนพรรคการเมือง ต่อมาในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นวันครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันที่พรรคแรงงานต้องดำเนินการภายในเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕ พรรคแรงงานแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า ในการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคแรงงาน ครั้งที่ ๔/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๔๘ คณะกรรมการบริหารพรรคแรงงานมีมติให้ยุบพรรคแรงงานเนื่องจากมีปัญหาในการดำเนินกิจการของพรรคไม่สามารถดำเนินกิจการในทางการเมืองได้ และได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่วิสามัญพรรคแรงงาน ครั้งที่ ๑/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๘ แต่ในข้อบังคับพรรคแรงงานไม่ได้กำหนดเรื่องการยุบเลิกพรรคโดยคณะกรรมการบริหารพรรคหรือโดยที่ประชุมใหญ่พรรคได้ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ

มีคำสั่งยุบพรรคแรงงาน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการและรับไว้พิจารณาวินิจฉัยพร้อมทั้งส่งสำเนาคำร้องให้พรรคแรงงานเพื่อยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๖

พรรคแรงงานได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาตามคำร้องของผู้ร้องว่า พรรคแรงงานไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ เนื่องจากพรรคมีปัญหาในเรื่องเงินทุนที่จะดำเนินกิจการดังกล่าว เพราะต้องใช้เงินทุนจำนวนมากแม้พรรคแรงงานจะได้ดำเนินการตามมาตรา ๒๕ พรรคแรงงานก็ไม่อาจหางบประมาณมาดำเนินกิจการต่อไปได้ หากศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำสั่งยุบพรรคแรงงาน พรรคแรงงานไม่มีข้อโต้แย้งอย่างใด ๆ

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาข้อเท็จจริงตามคำร้อง เอกสารประกอบคำร้องและคำชี้แจงของผู้ถูกร้องแล้ว มีปัญหาที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคแรงงานตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) เนื่องจากไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ ตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง หรือไม่

พิจารณาแล้ว พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติให้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคแรงงาน เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๑ ปรากฏว่า พรรคแรงงานได้แจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๑ จังหวัดหนองบัวลำภู และที่ ๒ จังหวัดกระบี่ เพียง ๒ สาขา และปรากฏว่าเอกสารยังไม่ครบถ้วน นายทะเบียนพรรคการเมืองได้แจ้งให้แก้ไขและจัดส่งเอกสารเพิ่มเติม แต่พรรคแรงงานไม่ดำเนินการตามคำสั่งของนายทะเบียนพรรคการเมือง จึงถือได้ว่าภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรค พรรคแรงงานไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ ประกอบกับพรรคแรงงานไม่ได้แย้งหรือคัดค้านคำร้อง
ของผู้ร้องที่ขอให้มีการสั่งยุบพรรคแรงงาน

กรณีมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรรคแรงงานได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

โดยเหตุผลดังได้วินิจฉัยข้างต้น จึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพรรคแรงงาน

นายปรีชา เถลิมวณิชย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ